

THẾ GIỚI NHÂN VẬT KÌ ẢO TRONG “CHUYỆN XỨ LANGBIANG” CỦA NGUYỄN NHẬT ÁNH

VŨ THỊ TRUNG NGA

Trưởng Trung học sơ sở Trưng Vương, tỉnh Quảng Ninh

Nhận bài ngày 07/9/2025. Sửa chữa xong 27/9/2025. Duyệt đăng 07/10/2025.

Abstract

In Vietnamese children's literature, Nguyen Nhat Anh is widely recognized as a “magician” for his exceptional success in the fantasy genre. The Story of LangBiang exemplifies this achievement through its richly imagined fantastical world. The novel's captivating appeal and profound humanistic message emerge from its intricate construction of extraordinary characters, mythical beings, settings, and magical elements. This article focuses on analyzing the world of fantastical characters as a central component of the work's broader fantasy framework, highlighting how Nguyen Nhat Anh crafts imagination and emotion into a meaningful narrative experience.

Keywords: Fantasy, fantastic literature, fantastical characters, The Story of LangBiang, Nguyen Nhat Anh.

1. Đặt vấn đề

Nhắc đến cái kì ảo, các nhà nghiên cứu trên thế giới đều thống nhất hai yếu tố: “1. Yếu tố siêu nhiên; 2. Một phản ứng lưỡng lự giữa cái thực và cái huyền hoặc của nhân vật và độc giả” [1, tr. 113]. Trong văn học, cái kì ảo không chỉ là sự xuất hiện của cái phi thường mà còn là một cách thức mở rộng biên độ hiện thực, giúp người đọc khám phá những tầng sâu tâm linh, văn hoá và đạo đức của con người. Nổi bật trong dòng văn học thiếu nhi Việt Nam, Nguyễn Nhật Ánh là cây bút hiếm hoi thành công khi kết hợp yếu tố hiện thực và kì ảo. Nếu Cho tôi xin một vé đi tuổi thơ gợi lại thế giới trong sáng của kí ức, thì Chuyện xứ Lang Biang lại mở ra một vũ trụ huyền ảo đậm sắc màu huyền tưởng, nơi trẻ em trở thành nhân vật trung tâm trong hành trình khám phá cái thiện và đối diện cái ác. Bộ truyện gồm bốn tập (Pho tượng của Baltalon, Biển cổ ở trường Đămri, Chủ nhân núi Lung Chùng, Báu vật ở lâu đài K'rahlan) không chỉ hấp dẫn ở cốt truyện phiêu lưu, mà còn ở thế giới nhân vật kì ảo phong phú. Khảo sát thế giới nhân vật kì ảo trong Chuyện xứ Lang Biang vì vậy không chỉ góp phần nhận diện đóng góp sáng tạo của Nguyễn Nhật Ánh đối với văn học thiếu nhi, mà còn khẳng định giá trị giáo dục và nhân văn của yếu tố kì ảo trong việc hình thành trí tưởng tượng, cảm xúc thẩm mỹ và nhân cách cho người đọc trẻ tuổi.

2. Nội dung nghiên cứu

Nhân vật kì ảo là một loại hình nhân vật trong tác phẩm văn học được xây dựng dựa trên trí tưởng tượng của nhà văn. Nhân vật kì ảo không tuân theo các quy luật sinh học, vật lí thông thường của con người mà mang những đặc điểm, năng lực hoặc hình dáng siêu nhiên, khác lạ. Đặc điểm quan trọng nhất của nhân vật kì ảo là họ tồn tại trong một thế giới mà những điều phi thường này được chấp nhận, và họ thường là một phần không thể thiếu của cốt truyện. Trong *Chuyện xứ Lang Biang*, thế giới nhân vật kì ảo là sự kết hợp độc đáo giữa mô hình truyện fantasy kinh điển (phân chia thiện - ác, ánh sáng- bóng tối) và phong cách xây dựng nhân vật đặc trưng của Nguyễn Nhật Ánh (hồn nhiên, trong trẻo, gần gũi).

2.1. Nhân vật kì ảo thuộc phe Ánh sáng

Xuyên suốt tác phẩm, Nguyễn Nhật Ánh xây dựng hai tuyến nhân vật đối lập: phe Ánh sáng và phe

Email: trungnac2tv@gmail.com - 0936504386

Hắc ám. Cách xây dựng tuyến nhân vật tương như cổ điển đã được Nguyễn Nhật Ánh thổi luồng gió mới với trùng điệp lớp áo choàng kì ảo và những nhân vật đa chiều.

2.1.1. Nguyên và Kăply - Những chiến binh giữ đền đời thứ ba

Nguyên và Kăply là hai cậu bé ở làng Ke - một ngôi làng êm đềm và thanh bình. Tình cờ, hai cậu bé bị bắt cóc và lạc vào xứ Lang Biang - một thế giới phép thuật phù thủy và những điều kì ảo. Bắt đầu từ đây, cốt truyện hé mở một thế giới mới lạ, đầy màu sắc và kì ảo đối với Nguyên và Kăply. Nguyễn Nhật Ánh thực sự tài tình trong việc xây dựng các tình huống và cách dẫn truyện độc đáo, khiến người đọc bất ngờ đến dòng cuối cùng của tác phẩm.

Tại xứ LangBiang kì lạ, hai đứa trẻ sống dưới thân phận của K'Brăk và K'Brêt - tiểu chủ nhân của lâu đài K'Rahlan và phải đối mặt với âm mưu hủy diệt do kẻ thù của phe Ánh Sáng gieo rắc. Nguyên và Kăply bị đẩy vào tình huống buộc phải gánh vác một sứ mệnh cao cả - sứ mệnh của chiến binh giữ đền: *"Tại vì đã lâu lắm rồi, khoảng hơn ba trăm năm, xứ mình không có chiến binh giữ đền. Trong lịch sử LangBiang, từ xưa đến nay chiến binh giữ đền chỉ xuất hiện hai lần. Một lần vào năm 1308, một lần vào năm 1692. Đó là hai thời điểm phe Hắc Ám đột ngột trở nên hùng mạnh và đe dọa sự tồn tại của xứ LangBiang..."* [2, tr. 111]. Điểm chung ở Nguyên và Kăply là sự dũng cảm, gan dạ không ngại đối mặt với thế lực hắc ám ở xứ LangBiang. Dù còn nhỏ tuổi, nhưng hai cậu bé đều kiên cường, sẵn sàng đối mặt, vượt qua thử thách để chiến đấu hết mình bảo vệ xứ LangBiang. Mang trong mình trái tim lương thiện và nhân ái, Nguyên và Kăply luôn mong muốn giúp đỡ bạn bè và làm những điều tốt đẹp cho xứ LangBiang, dù có thể phải chết. Có lẽ, bởi sâu thẳm trong trái tim, hai cậu bé đã yêu mảnh đất LangBiang kì lạ, gắn bó máu thịt với những người bạn ở trường Đămri.

Không chỉ vậy, Nguyên và Kăply đều có khả năng thích nghi tốt với môi trường mới, biết cách sử dụng trí tuệ, phép thuật của mình để vượt qua muôn vàn nguy hiểm, giải đố những bí ẩn của xứ sở kì ảo này: *"Trình độ phép thuật của Nguyên và Kăply tăng tiến từng ngày, y chang một giấc mơ đẹp"* [2, tr. 218]. Dù có những lúc bất đồng, tình bạn giữa Nguyên và Kăply rất bền chặt. Họ luôn tin tưởng và hỗ trợ lẫn nhau, tạo nên sức mạnh để cùng nhau vượt qua mọi khó khăn. Tình bạn của họ là sợi dây xuyên suốt, gắn kết toàn bộ câu chuyện.

Nguyễn Nhật Ánh đã rất dụng công khi xây dựng sự chuyển biến về phép thuật của hai cậu bé. Sau bao gian khó, hiểm nguy, ăn được quả táo vàng trên núi Lung Chùng, phép thuật của cả hai trở nên siêu đẳng hơn. Điều này giúp hai phù thủy nhỏ đủ sức đối đầu trực diện với các pháp sư Hắc ám của phe Bastu. Nguyên và Kăply tuy khác biệt về tính cách nhưng đều sở hữu những tiềm năng phép thuật và tài nghệ chiến đấu đặc biệt riêng. Nguyên nổi bật với trí tuệ, khả năng học hỏi, ứng dụng phép thuật linh hoạt trong khi Kăply gây bất ngờ với tài vô hiệu hóa thần chú mạnh nhất của kẻ thù và triệu hồi sức mạnh thần kì. Nhờ sự kết hợp hoàn hảo này đã giúp họ trở thành chiến binh giữ đền đời thứ ba một cách kì ảo.

Nguyên được xây dựng là một cậu bé thông minh, lí trí và có khả năng lãnh đạo. Những phẩm chất này được thể hiện qua các hành động và suy nghĩ của cậu trong suốt cuộc phiêu lưu. Nguyên luôn là người đưa ra các quyết định quan trọng, có khả năng kiểm chế cảm xúc tốt trong những tình huống nguy hiểm. Cậu chính là "đầu tàu" của nhóm, dẫn dắt các bạn vượt qua khó khăn. Nguyên luôn tìm cách giải quyết vấn đề bằng logic và sự suy đoán. Khi phải đối mặt với thế giới phù thủy lạ lùng, cậu không hoảng sợ mà cố gắng tìm hiểu, phân tích tình hình. Nguyên luôn giữ thái độ thực tế trước mọi sự việc, không dễ dàng tin vào những điều kì diệu mà tìm kiếm câu trả lời dựa trên những gì cậu quan sát được.

Ngược lại với Nguyên, Kăply là một cậu bé mang thiên hướng nhạy cảm, mơ mộng và có một số khả năng đặc biệt: *"Tuy vương quốc ChamPa không còn tồn tại nhưng sức mạnh vô hình của các đấng thần linh vẫn chảy trong người con như một mạch ngầm, ta tạm gọi nó là bản năng siêu nhiên"* [5, tr. 575]. Kăply có một trực giác tốt, đôi khi cảm nhận được những điều mà Nguyên không thấy. Kăply có tâm hồn lãng mạn, dễ dàng tin vào những điều kì diệu và phép thuật của xứ LangBiang. Cậu không quá lo lắng về logic mà thường hành động theo cảm tính và trực giác. Dù trong hoàn cảnh khó khăn nào Kăply vẫn giữ được sự lạc quan, điều đó giúp cậu và Nguyên vượt qua những khoảnh khắc tuyệt vọng. Lí trí của

Nguyên giúp cả hai luôn có phương hướng, không bị lạc lối. Trực giác và sự nhạy cảm của Kăply giúp họ phát hiện ra những bí ẩn, giải quyết các thử thách mà chỉ có trái tim mới cảm nhận được.

Xây dựng hình tượng nhân vật Nguyên và Kăply với tư cách là chiến binh giữ đền tại xứ LangBiang kì ảo, nhà văn Nguyễn Nhật Ánh không những cho người đọc chứng kiến quá trình trưởng thành “ngoạn mục” của hai chiến binh mà còn gửi gắm những bài học sâu sắc về tình bạn, lòng dũng cảm và sự trưởng thành. Thông qua các nhân vật, Nguyễn Nhật Ánh đã gửi gắm một thông điệp quen thuộc trong các tác phẩm của ông: tuổi thơ là những chuyến phiêu lưu không ngừng nghỉ, nơi mỗi thử thách sẽ giúp chúng ta hoàn thiện bản thân để trở thành một phiên bản tốt nhất của chính mình.

2.1.2. *Thầy phù thủy N'Trang Long - Người đại diện tối cao cho trường đào tạo phép thuật Đămri*

Trong tác phẩm, thầy hiệu trưởng N'Trang Long (Đại Tiên Ông Makeno/ Chiến binh giữ đền thứ hai) là một nhân vật phù thủy chính diện biểu tượng rõ nét cho các yếu tố kì ảo làm nên sức hấp dẫn của thế giới phù thủy do Nguyễn Nhật Ánh dày công kiến tạo. Tác giả “hé lộ” về nhân vật Đại Tiên Ông Makeno với sự khác biệt: “So với Đại tiên ông Pi Năng Súp và Nữ phù thủy thượng đẳng Păng Sur, Mackeno tính cách quái dị hơn nhiều. Ngài là cậu của chủ nhân K'Rahlan, nhưng vào cái đêm vợ chồng K'Rahlan bị hại sát bên vách, ngài có chịu động tay động chân gì đâu...” [2, tr. 111]. Điều hấp dẫn nhất ở nhân vật này là sự bí ẩn, tạo nên hiệu ứng tò mò của độc giả. Không ai biết Đại tiên ông Makeno - người mặc kệ sự đời là ai, chưa ai gặp bao giờ. Cuối cùng, Đại tiên ông lại chính là người đứng đầu trường đào tạo tài năng Đămri - thầy N'Trang Long - người luôn đối mặt và giải quyết mọi biến cố của trường.

Xuyên suốt toàn bộ tác phẩm, thầy hiệu trưởng N'Trang Long là một nhân vật trung tâm, thể hiện màu sắc kì ảo trong *Chuyện xứ LangBiang*. Từ phép thuật siêu phàm, sự tồn tại mang tính biểu tượng, tri thức vô tận cho đến khả năng dẫn dắt định mệnh, tất cả đều góp phần tạo nên một thế giới LangBiang và một thầy hiệu trưởng đầy mê hoặc và huyền bí, nơi mà ranh giới giữa thực và ảo trở nên mờ nhạt. Nhân vật thầy hiệu trưởng N'Trang Long còn là hiện thân của lòng nhân ái, sự vị tha và tầm quan trọng của việc truyền bá tri thức. Qua nhân vật này, Nguyễn Nhật Ánh muốn khẳng định rằng: sức mạnh thật sự không đến từ phép thuật hay quyền lực, mà đến từ trái tim biết yêu thương và tha thứ. Với vai trò là hiệu trưởng của ngôi trường phép thuật, N'Trang Long luôn đặt hạnh phúc của học trò lên trên hết, sẵn sàng hi sinh để bảo vệ sự bình yên của ngôi trường và xứ sở LangBiang. Sự kiên định, lòng dũng cảm và trách nhiệm của ông đã trở thành điểm nhấn, tạo nên sức mạnh của phe Ánh sáng. Qua nhân vật thầy hiệu trưởng N'Trang Long, Nguyễn Nhật Ánh đã khắc họa một hình mẫu lí tưởng về người lãnh đạo và người thầy, một con người với trái tim nhân hậu, luôn tin vào sức mạnh của tri thức và lòng nhân ái.

2.1.3. *Vợ chồng K'Rahlan và KaMing - Biểu tượng sống động, đậm chất kì ảo*

K'Rahlan là một thủ lĩnh phe Ánh Sáng, một vai trò mang tính biểu tượng và đối trọng với phe Hắc Ám là chủ nhân của tòa lâu đài K'Rahlan là bố của K'Brăk. Vợ chồng K'Rahlan bị trùm Bastu cùng năm tên phù thủy Hắc Ám vây đánh đã được cho là đã chết trong một cuộc chiến đấu với thế lực Hắc Ám. Tuy nhiên, sau đó họ đã được ba vị tam tiên gồm Mackeno, Păng Sur và Pi Năng Súp cứu sống một cách kì diệu. Sau khi được hồi sinh: “K'Rahlan đã thay đổi danh tính và giả mạo thành Badd, sứ giả thứ nhất của trùm Hắc Ám Bastu. KaMig được cho là đã chết sau một vụ tấn công của trùm Hắc Ám” [4, tr. 344]. Sự kiện này là một cú sốc lớn đối với những người yêu thương cô, đặc biệt là con trai K'Brăk. Tuy nhiên, sau đó cô đã hồi sinh một cách thần kì và luyện thành công thần chú kim cương: “Thần chú kim cương tất cả có bảy câu. Ta luyện được ba câu đầu, Bastu luyện được ba câu sau” [3, tr. 371]. Yếu tố này cho thấy rằng, trong thế giới của *Chuyện xứ LangBiang*, cái chết không phải là dấu chấm hết và những nhân vật có năng lực đặc biệt có thể vượt qua ranh giới giữa sự sống và cái chết.

2.1.4. *Chú bé Suku - Cuốn từ điển bách khoa toàn thư “di động”*

Suku là một pháp sư tài ba, một nhà chế tạo lém lỉnh và là người bạn đồng hành không thể thiếu của các nhân vật chính. Yếu tố kì ảo được thể hiện qua Suku một cách rõ nét, biến cậu bé trở thành một nhân vật độc đáo trong thế giới truyện. Đặc điểm nổi bật nhất của Suku chính là trí tuệ và kĩ năng chế tạo vượt trội. Cậu là một “kho tàng kiến thức” sống về thế giới phù thủy, am hiểu sâu sắc về các loại

phép thuật, sinh vật huyền bí và những bí mật nơi đây: “Ông nó đã chôn nó trong thư viện bao nhiêu năm rồi. Nó đã nuốt hàng vạn cuốn sách vào bụng” [2, tr. 128]. Suku có khả năng tạo ra nhiều loại bùa với công dụng khác nhau, từ bùa bay, bùa giải độc, đến bùa bảo vệ. Những vật phẩm này là công cụ thiết yếu, giúp Nguyên và Kăply vượt qua nhiều cạm bẫy và thử thách nguy hiểm trên đường đi. Suku biết tuốt là một nhân vật kì ảo đầy ấn tượng. Sự thông thái, những năng lực kì diệu như chế tạo bùa và áo tàng hình, cùng tính cách lém lỉnh và vai trò dẫn dắt của cậu đã làm cho thế giới *Chuyện xứ LangBiang* trở nên phong phú, hấp dẫn và tràn ngập màu sắc huyền thoại.

Tuy nhiên, Suku trở thành nhân vật gắn gũi với trẻ em là bởi tác giả đã xây dựng cậu bé như những nguyên mẫu có thật ngoài đời: những đứa trẻ nghịch ngợm, hiếu kì, nhanh nhẹn, thích khám phá nhưng cũng hay bắt cún, sai sót.

2.2. Nhân vật kì ảo thuộc phe Hắc Ám

Trong tác phẩm, phe Hắc Ám đại diện cho thế lực của cái ác, sự tà độc, tham vọng thống trị và hủy diệt. Đây là lực lượng đối lập hoàn toàn với phe Ánh Sáng và là nguyên nhân chính gây ra mọi biến cố, hiểm nguy cho xứ LangBiang.

2.2.1. Trùm Bastu - Phù thủy mang bản chất tà ác tiềm tàng và phép thuật hủy diệt

Trùm Bastu - nhân vật phản diện tối cao, là hiện thân của phe Hắc Ám và là nguồn gốc của mọi hiểm nguy. Hắn được cho rằng đã bị tiêu diệt cách đây hơn 300 năm nhưng sau đó quay trở lại và mạnh hơn trước. Yếu tố kì ảo ở Bastu không chỉ nằm ở sức mạnh phép thuật mà còn thể hiện qua bản chất, sự xuất hiện và vai trò của hắn trong thế giới LangBiang, biến hắn thành một đối trọng xứng tầm với phe Thiện. Trùm Bastu không chỉ là một nhân vật phản diện đơn thuần mà hắn là hiện thân của yếu tố kì ảo về một thế lực tà ác siêu nhiên, với sức mạnh vô song, khả năng biến hóa khôn lường và dã tâm thống trị vũ trụ. Hắn là một mảnh ghép quan trọng, tạo nên sự kịch tính và chiều sâu cho thế giới giả tưởng của *Chuyện xứ LangBiang*. Xây dựng nhân vật trùm Bastu, Nguyễn Nhật Ánh cũng muốn gửi tới thông điệp: một kẻ đã không yêu quý bản thân mình thì sẽ không bao giờ biết yêu thương người khác.

2.2.2. Baltalon - Phù thủy mang đầy ma thuật

Nhân vật Baltalon là một ví dụ điển hình cho nhân vật kì ảo, góp phần xây dựng thế giới phù thủy độc đáo và đầy kịch tính của truyện. Sự kì ảo ở Baltalon không chỉ nằm ở bản chất siêu nhiên của một phù thủy mà còn thể hiện qua vai trò và cách thức hắn tương tác với thế giới con người. Baltalon không phải là một con người bình thường mà là sứ giả thứ ba của trùm Bastu, kẻ đứng đầu phe Hắc Ám. Điều này ngay lập tức đặt hắn vào thế giới của phép thuật và quyền năng siêu nhiên, nơi những sinh vật phi thường tồn tại và hoạt động. Yếu tố kì ảo trong nhân vật Baltalon được thể hiện rõ nét qua bản chất siêu nhiên của một phù thủy Hắc Ám có khả năng tạo ra những pho tượng báo tử đầy ma thuật: “Pho tượng như được chôn cứng xuống mặt bàn không hề nhúc nhích” [2, tr. 238] và vai trò của hắn như một tác nhân bí ẩn kết nối hai thế giới. Baltalon không chỉ là một kẻ phản diện mà còn là nhân tố khơi nguồn cho toàn bộ hành trình kì ảo của Nguyên và Kăply, làm nổi bật sức hấp dẫn của thể loại truyện giả tưởng trong tác phẩm của Nguyễn Nhật Ánh.

2.2.3. Hailixiro - Phù thủy đội lốt người thầy

Nhân vật Hailixiro, hay còn được biết đến với tên thật là Buriam, là một trong những điểm nhấn của yếu tố kì ảo trong *Chuyện xứ LangBiang* của Nguyễn Nhật Ánh. Sự kì ảo ở Hailixiro không chỉ nằm ở bản chất phù thủy của hắn mà còn ở khả năng biến hình và vai trò then chốt trong việc gieo rắc sự hỗn loạn, đánh lừa các nhân vật chính. Trong vai người thầy đáng kính, luôn dịu dàng quan tâm đến học sinh hắn che giấu thân phận thật và đánh lừa mọi người. Điều này cho thấy âm mưu thâm độc của phe Hắc Ám, chúng không từ bất cứ một thủ đoạn nào kể cả việc lừa dối những đứa trẻ. Vai trò của hắn như một sứ giả quyền năng của phe Hắc Ám và kẻ gieo rắc sự phản bội cũng làm nổi bật tính chất ma thuật và phức tạp của thế giới LangBiang, tạo nên sự hấp dẫn và kịch tính cho câu chuyện. Đồng thời giúp người đọc cảm nhận được sự tài tình trong nghệ thuật xây dựng nhân vật của “ảo thuật gia Nguyễn Nhật Ánh”.

2.2.4. Nhân vật Buriäk - Phù thủy mang sức mạnh ma thuật tàn độc

Yếu tố kì ảo ở nhân vật Buriäk chủ yếu thể hiện qua hình dạng dị thường, sức mạnh ma thuật tàn độc và vai trò của hắn trong việc đẩy các nhân vật chính vào những tình huống hiểm nghèo nhất. Lời nguyện "Tan xác" của hắn có khả năng tước đoạt phép thuật, và vai trò là một sứ giả quyền lực gây ra những biến cố nghiêm trọng cho các nhân vật chính. Buriäk là một trong những kẻ thù nguy hiểm nhất của phe Hắc Ám, góp phần tạo nên sự gay gắt và hấp dẫn cho thế giới phù thủy của *Chuyện xứ LangBiang*. Yếu tố kì ảo ở đây không chỉ là sự biến đổi cá nhân mà còn là việc nhân vật này có thể thay đổi cục diện cuộc chiến giữa thiện và ác bằng cách cung cấp thông tin hoặc tạo ra cơ hội bất ngờ cho phe Ánh Sáng. Nhân vật Buriäk giúp mở rộng khái niệm về phù thủy và thế giới phù thủy trong truyện. Không phải mọi phù thủy Hắc Ám đều hoàn toàn tàn ác hay mù quáng phục tùng Trùm Bastu. Điều này thêm chiều sâu và tính nhân văn (dù là ở một phù thủy) vào yếu tố kì ảo, cho thấy rằng ngay cả trong thế giới ma thuật, vẫn có những cá nhân với động cơ phức tạp và nội tâm riêng. Tóm lại, yếu tố kì ảo ở nhân vật Badd nằm ở khả năng giả mạo một sứ giả Hắc Ám để che giấu động cơ trả thù cá nhân Trùm Bastu. Hắn đại diện cho sự phức tạp và không thể đoán trước trong thế giới phù thủy, nơi ranh giới giữa bạn và thù có thể bị làm mờ bởi những mục đích ẩn giấu và những mưu mẹo tinh vi, tạo nên sự bất ngờ và hấp dẫn cho câu chuyện.

2.3. Nhân vật kì ảo thuộc phe Trung lập

2.3.1. Akô Nô và Ôkô Na - Điểm nhấn đặc sắc, đậm chất kì ảo

Trong thế giới phù thủy đầy màu sắc của *Chuyện xứ LangBiang*, Nguyễn Nhật Ánh đã tạo nên cặp nhân vật Akô Nô và Ôkô Na vô cùng độc đáo và giàu ý nghĩa. Akô Nô là phần nửa con người của chủ nhân núi Lung Chùng còn nửa kia chính là Ôkô Na. Điều mà chỉ có thể là Nguyễn Nhật Ánh mới nghĩ được ra đó chính là vì "tình cảm với Păng Sur thánh thiện mãi- mãi- mười - tám- tuổi mà tách mình ra thành phần Thiện - Ác. Phần Thiện - Akô Nô tu luyện để trẻ lại mấy trăm tuổi thành một chàng trai mười tám "xinh đẹp", phần Ác - Ôkô Na chơi khăm lại phần Thiện - Akô Nô bằng cách tu luyện cho chính mình già đi, để chàng trai xinh đẹp kia trở thành thằng nhóc chín, mười tuổi. Xây dựng hình tượng chủ nhân núi Lung Chùng, tác giả muốn để người đọc hiểu họ không chỉ đơn thuần là những cá thể có phép thuật, mà còn là hiện thân của sự đối lập và thống nhất, mang đến nhiều lớp nghĩa sâu sắc cho tác phẩm. Sự kì ảo ở đây không chỉ nằm ở phép thuật hay ngoại hình, mà còn ở chính bản chất tồn tại và ý nghĩa biểu tượng của họ.

Nhìn chung, Akô Nô và Ôkô Na là một sự sáng tạo độc đáo của Nguyễn Nhật Ánh, biến một khái niệm triết lí trừu tượng thành hình tượng kì ảo sống động, giúp *Chuyện xứ LangBiang* không chỉ là một câu chuyện phiêu lưu đơn thuần mà còn chứa đựng nhiều tầng ý nghĩa sâu sắc. Thông qua hai nhân vật này, Nguyễn Nhật Ánh muốn nói rằng thiện và ác luôn tồn tại song song trong mỗi con người. Không có ai hoàn toàn tốt hay hoàn toàn xấu. Cái ác không thể bị tiêu diệt hoàn toàn, mà nó luôn tiềm ẩn và có thể trỗi dậy bất cứ lúc nào. Điều quan trọng là chúng ta phải nhận ra, đối mặt và học cách kiểm soát cái ác trong chính mình. Sự chia tách của Chủ nhân núi Lung chùng thành Ako Nô và Oko Na là một ẩn dụ mạnh mẽ cho cuộc đấu tranh nội tâm của con người. Cuộc chiến giữa phe Ánh Sáng và phe Hắc Ám không chỉ diễn ra ở bên ngoài mà còn ở bên trong mỗi con người, và chiến thắng cuối cùng chỉ có thể đạt được khi ta biết cách dung hòa và vượt lên những mặt tối của bản thân. Đây là một thông điệp đầy ý nghĩa, khuyến khích người đọc (đặc biệt là các bạn nhỏ) nhìn nhận cuộc sống và con người một cách đa chiều và sâu sắc hơn.

2.3.2. Giáo chủ Ama Êban - Chủ nhân của câu thần chú Hồ sát tinh

Giáo chủ Ama Êban là một trong những pháp sư mạnh nhất, có thể sử dụng những thần chú cấp cao như Hồ sát tinh để cứu Nguyên khỏi Balikem: "*Sau một thoáng sừng sốt, bọn Kăply đưa mắt nhìn theo và đũa nào đũa nấy như nở từng khúc ruột khi nhấc thấy một cụm mây vàng có hình con cọp đang chờn vờn trong không trung, cặp mắt xanh biếc của Hồ sát tinh đang bắn ra những tia sáng lạnh buốt về phía người đang đứng*" [5, tr. 411]. Điều khiến nhân vật này trở nên độc đáo và phức tạp chính là thay vì

trực tiếp tham chiến cho phe Ánh Sáng hay phe Hắc Ám, ông đại diện cho một thế lực trung gian. Sự lựa chọn này không phải là sự hèn nhát, mà là một chiến lược để bảo vệ sự cân bằng của thế giới Lang Biang. Ở vị trí trung gian, Ama Êban có cái nhìn toàn diện hơn về cuộc chiến giữa thiện và ác. Giáo chủ Ama Êban là một nhân vật phức tạp và đầy bí ẩn. Ông đại diện cho một thế lực trung gian, hành động dựa trên trí tuệ và sự hi sinh, chứ không phải sức mạnh. Đây chính là điểm độc đáo, làm cho ông trở thành một trong những nhân vật đáng nhớ nhất trong tác phẩm.

2.3.3. Họa sĩ Yan Dran - Chủ nhân của bức vẽ ngựa bay

Họa sĩ Yan Dran là một nhân vật đặc biệt thể hiện sự đối lập giữa cái đẹp và cuộc chiến tàn khốc của thế giới Lang Biang. Ông là hiện thân của sự tự do, sáng tạo và quyền năng của nghệ thuật: *"Yan Dran cầm bức tranh ngựa xoay ra ngoài cửa khê phất tay áo một cái. Trước sự sững sốt của bọn trẻ, từ trong bức tranh, hai con ngựa phi ra, phóng ào qua cửa, đánh một vòng quanh bãi cỏ rộng, ngửa mặt lên trời hí vang, rồi bắt thân tung vó bay lượn lên không"* [4. tr. 371]. Yan Dran không tham gia vào phe Ánh Sáng hay phe Hắc Ám. Sự lựa chọn này không phải là sự hèn nhát mà là một triết lí sống. Ông đại diện cho sự trung gian, cho sức mạnh của nghệ thuật và cho một triết lí sống thoát tục. Dù chỉ xuất hiện thoáng qua, ông đã để lại một dấu ấn sâu sắc, làm phong phú thêm thế giới kì ảo của tác phẩm.

3. Kết luận

Hệ thống nhân vật là một yếu tố cốt lõi góp phần tạo nên bản sắc độc đáo của tác phẩm. Các nhân vật trong tác phẩm không đơn thuần là công cụ kể chuyện mà còn là hiện thân của sự đối lập và xung đột giữa các thế lực. Bên cạnh hai tuyến nhân vật chính phe Ánh Sáng và phe Hắc Ám, tác giả đã xây dựng một thế giới đối lập: Phe Ánh Sáng đại diện cho tình yêu, sự dũng cảm và lòng vị tha. Ngược lại phe Hắc Ám là hiện thân của sự độc ác, thù hận, quyền lực và lòng tham. Sự tương phản này không chỉ tạo nên kịch tính cho câu chuyện mà còn truyền tải những thông điệp nhân văn sâu sắc về cái thiện và cái ác. Ngoài ra, Nguyễn Nhật Ánh còn rất tài tình khi tạo ra tuyến nhân vật trung gian. Phe trung lập không đứng về phe Ánh Sáng hay Hắc Ám, họ chỉ quan tâm đến lợi ích của bản thân, đứng ngoài các cuộc xung đột, không can dự vào các vấn đề lớn của xã hội. Nguyễn Nhật Ánh đã sáng tạo ra những tình huống đặc biệt, buộc các nhân vật phải đối mặt với những thử thách mới lạ, từ đó bộc lộ những khía cạnh ẩn sâu trong tính cách, bản chất con người họ. Các nhân vật được đẩy vào những tình thế mà ở đó, họ phải thể hiện bản lĩnh, lòng dũng cảm, sự thông minh, tình bạn, sự vị tha và cả sự độc ác, ích kỉ, đê hèn... Qua đó, người đọc thấy được sự trưởng thành, thay đổi tích cực của các nhân vật. Yếu tố kì ảo biến xứ LangBiang từ một vùng đất bình thường thành một thế giới huyền bí, nơi có những sinh vật kì lạ, phép thuật, những vùng đất chưa từng được biết đến. Thế giới này không chỉ là bối cảnh mà còn là một "nhân vật" trong câu chuyện, tác động trực tiếp đến suy nghĩ, hành động và số phận của các nhân vật. Thông qua đó, Nguyễn Nhật Ánh đã truyền tải những thông điệp ý nghĩa về tình bạn, tình yêu, lòng dũng cảm, khát vọng hòa bình và trách nhiệm bảo vệ quê hương, xứ sở.

Tài liệu tham khảo

- [1] Đặng Anh Đào (2006). *Vai trò của cái kỳ ảo trong truyện và tiểu thuyết Việt Nam*. Tạp chí Khoa học Xã hội Việt Nam, tháng 6.
- [2] Nguyễn Nhật Ánh (2024). *Chuyện xứ LangBiang* (tập 1). NXB Trẻ, TP. Hồ Chí Minh.
- [3] Nguyễn Nhật Ánh (2004). *Chuyện xứ LangBiang* (tập 2). NXB Trẻ, TP. Hồ Chí Minh.
- [4] Nguyễn Nhật Ánh (2005), *Chuyện xứ LangBiang* (tập 3). NXB Trẻ, TP. Hồ Chí Minh.
- [5] Nguyễn Nhật Ánh (2005). *Chuyện xứ LangBiang* (tập 4 0. NXB Trẻ, TP. Hồ Chí Minh.